

Modul 27

Undervisningssted: Ål folkehøyskole og kurscenter for døve

Tegnspråk				Tema			
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T
Speider	17	Lokalisasjon: Direkte lokalisasjon og pekelokalisasjon	2	Norsk undervisningshistorie	2	Foreldre og familie: Døv/tunghørt ungdom og sosialisering – ”-- er dere fortsatt glad i meg?”	2
Språklige minoriteter i verden		Setningstyper: Befaling/irrettesettelse og betingelsessetninger	2				
Minoriteter og massemedia							
Tegnspråktekster							

Tegnspråk modul 28 side:

Tema modul 28 side:

Modul: 27

Mål:

- lære aktuelle språkfunksjoner for å uttrykke synspunkter, holdninger og følelser
- få et mer utvidet, nyansert og presist tegnforråd og større spekter av grammatiske strukturer
- få økt forståelse for språk og språkbruk i ulike sakprosatexter

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Friluftsliv/Speider - Setningstyper: Befaling/irrettesettelse og betingelsessetninger	Presentasjon 1	www.speiding.no/
Språklige minoriteter i verden Døve, samer, inuitter, indianere, osv Norges Døveforbund, Døves Nordiske Råd og World Federation of Deaf Minoritetsspråk i norsk skole	Presentasjon 2 Kommunikasjonsøvelser 27-P2a: Diskusjon 27-P2b: Hva ville skje hvis...? 27-P2c: Hva er dette? 27-P2d: På ville veier	FN-sambandet, Unicef informasjonsmaterieell bøker, artikler, avisoppslag, internett. Video: "Kommunikasjon på tvers av alle grenser" Tegnsatt august 1994. Tekstkort Tekstkort og billedkort
Minoriteter og massemedier	Presentasjon 3	Tegnsatt, Tegnkult, nyheter på tegnspråk m.m. Informasjon fra aksjoner (lisensstreik) holdt p.g.a. dårlig gitte tilbud til døve i NRK Organisasjonenes programmer, aviser
Tegnspråktekster - Lokalisasjon: Direkte lokalisasjon og pekelokalisasjon Sakprosa	Avlesning og egenproduksjon Tekstanalyse	Tegnspråktekster og skriftlige tekster som har et innhold som samsvarer med modulens emner.

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

MODUL 27

Presentasjon 1: Friluftsliv/Speider

- Grammatikk: Setningstyper: Befaling/irettesettelse og betingelsessetninger

Dette emnet bygger videre på emnet *Friluftsliv* i modul 14.

Målet med dette emnet i tegnspråkopplæringen er at foreldrene skal lære seg tegn og uttrykksmåter knyttet til friluftsliv og det å delta i organiserte aktiviteter. Speiding representerer en organisert aktivitet som er nært knyttet opp til friluftsliv, og på Norges Speiderforbund sin nettside www.speiding.no beskriver de speiding slik:

Det er ikke lett med få ord å fortelle hva speiding er. Man kan være speider hele livet og da gjør man naturligvis mye forskjellig. Men sentralt i all speiding står friluftslivet.

Denne nettsiden kan egne seg som et utgangspunkt til å lage et undervisningsopplegg som ivaretar både det å lære tegn og uttrykksmåter i forbindelse med det å bedrive friluftaktiviteter, samt lære tegn og uttrykksmåter som er relevant i forhold til å delta i organisert aktivitet, som for eksempel Speideren.

Kommunikasjonsøvelser til emnet friluftsliv bør helst være naturlig kommunikasjon, der foreldrene og gjerne også barna, er ute og bedriver friluftsliv. I dette blir det svært viktig at mange tegnspråklærere deltar slik at kommunikasjonen blir å foregå på tegnspråk. Hvis det er mulig, kunne rammen for dette emnet være et Speidertreff på tegnspråk – der ulike organiserte aktiviteter skal gjennomføres. De ulike gruppene kunne kanskje få noen ulike roller og oppgaver, skal det være en leir, skal noen være speiderledere... osv.

Presentasjon 2: Språklige minoriteter i verden

Gjennom anbefalt materiell/kilder presenteres emnet

Kommunikasjonsøvelser:

27-P2a: Diskusjon:

Påstandskort om minoriteter. Eksempelvis med myter som grunnlag for diskusjonen. Lærer trekker et kort og sier påstanden som står på kortet. Foreldrene skal bekrefte eller avkrefte påstanden. De må begrunne sine synspunkter.

27-P2b: Hva ville skje hvis ...?:

Lærer gir noen forslag til samtaleemner, for eksempel:

Hva vil skje hvis indianerne styrte Amerika eller hvis majoriteten av Norges befolkning var døve?

Hvis foreldrene deles inn i mindre grupper, bør det være en tegnspråklærer i hver gruppe slik at samtalen blir på tegnspråk.

27-P2c: Hva er dette?

Lag kort som beskriver ting og eller en aktivitet. Det kan for eksempel stå lavo, tomahawk, kano på kortene. Foreldrene deles inn i to grupper. Den ene gruppen skal trekke et kort og deretter forklare betydningen av det som står på kortet til den andre gruppen.

Den andre gruppen er fra en annen kultur, kanskje til og med fra en annen planet, og har ingen erfaring med det som står på kortene. Deres oppgave er å avbryte og stille underlige spørsmål.

Gruppene bytter roller slik at begge gruppene får erfaring med å forklare og å stille undrende spørsmål.

Til slutt snakker dere om hvor vanskelig det er å forklare noe helt tydelig.

27-P2d: På ville veier:

Hensikten med denne oppgaven er å se på kulturen på en morsom

måte ved å gi villedende råd til turister. Del foreldregruppen i to. Det bør være en tegnspråklærer i hver gruppe. Den ene gruppen kommer fra Døvania, den andre fra Hørania. Gruppene skal utarbeide ”råd” til turister som kommer på besøk til landet om hvilke kulturelle kjøreregler som gjelder der. Deretter presenterer gruppene rådene for hverandre. Eksempel: Når døve mennesker ønsker kontakt med hverandre er det vanlig at de kniper hverandre i øret. Når hørende mennesker ønsker kontakt med døve mennesker er det vanlig at de tar tak i nesen deres og vrir den rundt.

Presentasjon3: Minoriteter og massemedier

Lærer bør på forhånd ha funnet frem egnede eksempler fra media. Hvilke saker belyses og hvilket inntrykk har foreldrene av fremstillingen av minoriteter i media? Hvilken plass har/får minoriteter i mediene? Hvor tilgjengelig er de norske mediene for landets minoriteter, deriblant også de døve?

Tegnspråktekster

- Grammatikk: Lokalisasjon: Direkte lokalisasjon og pekelokalisasjon

Avlesning: Gi varierte oppgaver til arbeidet i språklaboratoriet.

Egenproduksjon: Gi varierte emner knyttet til modulens sjanger.

Oversetting av skriftlige tekster: Innholdet i tekstene skal være fra modulens emner.

Tekstanalyse: Foreldrene skal **ikke** gjøre en tekstanalyse, men lærer kan samtale med foreldrene om **HVA** forfatteren sier og **HVORDAN** hun sier det.

